

การสอนทักษะโดยสาธิตสลับสไลด์ - เทปในเงื่อนไข
เรียนทั้งหมดกับเรียนทีละส่วน

นาง รุจิเรศ ฐนุรักษ์

004287

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

SKILL TEACHING BY LIVE - DEMONSTRATIONS VERSUS
SLIDE - TAPES UNDER THE WHOLE AND PART
LEARNING CONDITIONS

Mrs. Rujires Thanooruk

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสอนทักษะโดยสาธิตสกับสไลด์-เทป ในเงื่อนไขเรียนทั้งหมดกับเรียน
ทีละส่วน

โดย นางรุจิเรศ ธนุรักษ์

ภาควิชา จิตวิทยา

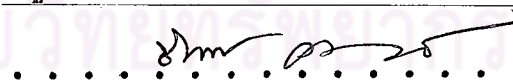
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ

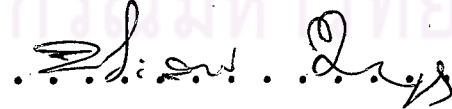
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

 . . . . . คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 . . . . . ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศันสนยุทธ์)

 . . . . . กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุธ)

 . . . . . กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การสอนทักษะโดยสาธิตสไลด์-เทป ในเงื่อนไขเรียนทั้งหมดกับ
เรียนที่ละส่วน

ชื่อนิสิต   นางรุจิเรศ ชญรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร   วิชาวุธ

ภาควิชา   จิตวิทยา

ปีการศึกษา   ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลของการสอนทักษะทางการพยาบาล เทคนิคการฉีดยา เข็มกล้ามเนื้อเคลททอย โดยเปรียบเทียบระหว่างวิธีการสอนโดยใช้ครุสาธิตกับใช้สไลด์-เทป สาธิต เปรียบเทียบเงื่อนไขในการสอนแบบเรียนที่เดี่ยวหมดทุกชั้นตอนกับเรียนที่ละชั้นตอน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความเกี่ยวข้องกัน (Interaction) ระหว่างวิธีการสอนกับเงื่อนไขในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ ๑ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นหญิงล้วน จำนวน ๑๐๐ คน ที่สมัครใจมาเรียนงานซึ่งมี ๔ แบบ ได้แก่ แบบที่ ๑ สอนโดยใช้สไลด์-เทป แบบใหญ่เรียนศึกษาวิธีฉีดยาจากสไลด์-เทป ตั้งแต่ชั้นแรกจนถึงชั้นสุดท้ายแล้วจึงลงมือปฏิบัติ แบบที่ ๒ สอนโดยใช้สไลด์-เทป แบบใหญ่เรียนศึกษาถึงวิธีฉีดยาที่ละชั้น แล้วปฏิบัติตามทันทีในแต่ละชั้นนั้น ๆ แบบที่ ๓ สอนโดยสาธิตส แบบผู้สอนแสดงวิธีฉีดยาให้ผู้ตั้งแต่ชั้นแรกถึงชั้นสุดท้าย แล้วจึงให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทันที แบบที่ ๔ สอนโดยสาธิตสแบบใหญ่ผู้สอนแสดงวิธีฉีดยาให้ผู้แต่ละชั้น แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตามทันทีในแต่ละชั้นนั้น ๆ และมีเกณฑ์วัดผล ๒ ข้อ เป็นเกณฑ์ที่เกี่ยวกับวิธีการทำ ๕ ข้อ และ เวลาอีก ๑ ข้อ ผลของการเปรียบเทียบโดย Completely Randomized ๒ x ๒ Factorial Design ได้ผลเป็นดังนี้ ๑). มีความแตกต่างกันในกลุ่มซึ่งเรียนด้วยวิธีสาธิต โดยครุกับสาธิตโดยสไลด์-เทป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ตรงตามสมมุติฐาน

๒). ไม่มีความแตกต่างกันในเงื่อนไขของการสอนแบบที่เดียวหมดกับแบบที่ละส่วนอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ๓). ไม่มีความเกี่ยวข้องกันใน
ระหว่างวิธีสอนกับเงื่อนไขในการสอนที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานอีกเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Skill Teaching by Live-demonstrations versus
Slides - tapes under the Whole and Part Learning
Conditions

Name Mrs. Rujires Thanooruk

Thesis Advisor Associated Professor Chaiyaporn Wichawut, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1979

Abstract

The purpose of this study were to prove the result of practicing muscular injection skill technique by comparing the demonstration teaching method between Live and Slide-tapes demonstration method in the condition of learning the whole versus part. The sample consisted of 100 female first year nursing students

---

voluntured from Ramathibodi School of Nursing in 1979. There were four methods of teaching such as 1). Teaching with Slide-tapes demonstration by learning all steps of the procedure then practice? 2). Teaching with Slide-tapes demonstration by learning step by step then practice following each step. 3). Live-demonstration teaching by learning all steps of the procedure then practice. 4). Live-demonstration teaching by learning step by step then practice following each step. There were six criterion to measure

the practice procedure, five were method teaching and one was time consuming criterion. Data were analyzed by using completely randomized 2x2 Factorial design and the results showed that 1). The Live-demonstration was better than the Slide-tapes at .05 level of significance. 2). There was no significantce in the condition of the Whole and Parts method. 3). There was no significantce in the interaction effect between the condition method and the method of demonstration.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

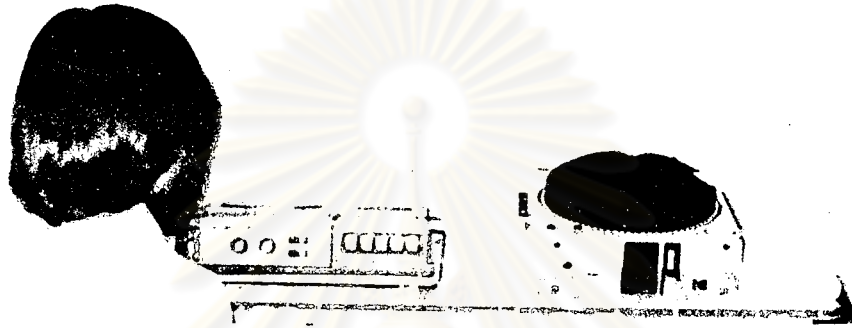
การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่าน ได้แก่
ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยช่วยเหลือแนะนำ
ตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ คณะอาจารย์จากโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คือ
ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์สุปาณี เสนาคิสัย ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพพรรณ จิรันทร
ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์เยาวลักษณ์ เลาหะจินดา อาจารย์ลักขณีย์ มินะนันท์ อาจารย์
พรณวดี พุชวิณะ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเนื้อเรื่องที่จะนำมาสร้างเป็นสไลด์ เพื่อใช้เป็น
เครื่องมือสอน ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี ฤาชา ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี
เลิศมาลีวงศ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษาค้นสถิติและการวิจัย ตลอดจนการใช้ภาษาอังกฤษ
ทางคานเครื่องมือได้รับความช่วยเหลือจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ชัย สุขทัพท์
จากหน่วยโสตทัศนอุปกรณ์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณเพชรไทย สุธรมัยกุล
จากกรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยโสตทัศนอุปกรณ์โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี หน่วยภาพ
การแพทย์โรงพยาบาลรามาธิบดี และหน่วยการศึกษาพยาบาลปริญญาโทโรงเรียนพยาบาล
รามาธิบดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวมาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ. โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีทุกท่านที่เป็นตัวอย่างประชากร
ของการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณแรงใจและความช่วยเหลือจากทุก ๆ ท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้
ขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ชาย พี่สาว และที่รักที่สุดคือสามี ที่คอยให้กำลังใจและรับฟัง
ปัญหาจากผู้วิจัยอยู่เสมอ

รุจิเรศ ธนรักษ์

รายการประกอบ

รูปที่ ๑. การสอนโดยใช้สไลด์ - เทป สาธิต .

รูปที่ ๒. การสอนโดยใช้ดรจริงๆสาธิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการรูปประกอบ บทที่	ญ
๑. บทนำ	๑
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายในการวิจัย	๓
ปัญหา	๔
สมมุติฐานในการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
คำจำกัดความ	๕
๒. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	๖
ความหมายของทักษะ	๖
กระบวนการเรียนรู้ทักษะ	๖
หลักการสอนเพื่อให้เกิดทักษะ	๗
องค์ประกอบที่ทำให้ประสบความสำเร็จในด้านทักษะ	๘
การสอนทักษะโดยการสาธิต	๑๐
- เทคนิคในการสาธิต	๑๑

การสอนโดยการใช้สไลด์-เทป	๑๒
- คุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอน	๑๓
- การสร้างสไลด์	๑๔
- การเตรียมการสอนโดยใช้สไลด์	๑๕
การวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยสาธิตสลับกับสไลด์-เทป	๑๕
การฝึกทักษะแบบรวมและแบบแยก	๑๗
การวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกแบบรวมและแบบแยก	๑๘
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๒๑
กลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๑
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๑
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	๒๒
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๔. ผลของการวิจัย	๒๘
๕. อภิปรายผล สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๓๐
บรรณานุกรม	๓๘
ประวัติ	๔๒

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย